

ÁRA 600 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest. VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 25.000 K
Félévre 12500 K. Negyedévre 6.500 K
Egyes szám ára 600 K

Budapest, 1924.

V. évfolyam, 9. szám.

Vasárnap, március 2.

Omnibusz tetején...

Fején találta a szöveget Bethlen István, mikor támadóinak azt vágta a szemébe, hogy a pénzügyi fejvesztettségét, ami a közönség körében pár napja észlelhető volt, azok a hírek is okozták, hogy Peidl Gyula úr, a szociáldemokrata párt elnöke, Vámbéri Ruzstem radikális nagysággal azért utazott Londonba, hogy ott a magyar kölcsönt elgáncsolja. A szociáldemokrata képviselő urak egyáltalán nem tudtak eme jogos szemrehányás ellen védekezni, mert még csak meg se cáfolták azokat a híreket, amelyek hozzá még szocialista lapokban jelentek meg. Igenis oka volt tehát a koronarontásnak a szociáldemokrata urak mulasztása is. Nincs hát erkölcsi jogosultságuk, hogy másoknak tegyenek szemrehányást a drágaságról.

A legutóbbi parlamenti események azonban arra vallanak, hogy nem is olyan ártatlan handabandázás volt a szocialista urak és társaik rohama, melyet a kormány megbuktatásának ürügye alatt megindítottak s amely — szerencsére —

csúfosan omlott össze a józan polgári közvélemény acélfalán. Ez a roham sokkal messzebbre irányult. Minden jel arra vall, hogy a keresztény nemzeti kormányzati rendszert akarták fölborítani, hogy új októberi forradalmat csináljanak. Ha sorra vesszük a tüneteket, egész határozottan bontakozik ki az októbrista felforgatás undorító terve.

Hiszen mi elhinnénk, hogy Peidl Gyula ő Excellenciájának a londoni kirándulása csak luxusutazás, vagy olyan kiküldetés, mely a londoni szocialista szakszervezetek hívására történt egy szocialista szakszervezeti konferencia előkészítésére. De milyen különös véletlen, hogy erre az útra éppen Vámbéri Ruzstem úr kíséri el Peidl volt miniszterelnök urat, aki a Jászi-féle októbrista párt tagja. Még különösebb játéka a véletlennek, hogy ép akkor rándul ki Peidl Londonba, mikor a hazaáruló Károlyi Mihály hívására Londonba érkeznek Jászi Oszkár, Szende Pál, Kunfi Zsigmond és az októberi forradalom többi bűnősei is. S mindehhez milyen bájos véletlen, hogy *Peidl Gyula és a Ruzstem Londonban egy omnibusz tetején találkoznak Károlyi Mihállyal,*

Képek a kónyi falukiállításról.

pont a hazaáruló gróf magyarellen es előadása előtt. Nos, ennek a véletlennek aztán már természetes folytatása, hogy Peidl Gyula urék elmennek a hazaáruló gróf előadására, hogy itthon eldadohassák, milyen «sikerrel» agitál a «nemes» gróf a magyar rendszer ellen.

De itt még nincs vége a sok véletlennek. Véletlen az is, hogy a szociáldemokrata vezér pont akkor luxusutazik ki Londonba, mikor a magyar kölcsön ügye döntés előtt állt, úgy hogy igazán valószínűen hangzott a külföldi szocialista lapok azon híradása, hogy ennek elgáncsolására utazott ki. Aztán a legkülönösebb véletlen, hogy — míg az októbrista miniszter Londonban fáradozik — az alatt itthon bécsi spekulánsok lerontják a koronát és a parlamentben új Nemzeti Tanács szervezését indítványozzák, adómegtagadásra, forradalomra tüzelnek és a szociáldemokrata párt, egyesülve az októbrista fölforgató képviselőkkel és a fajvédők forradalmár részével, a forradalmat a parlamentben akarja megindítani undorító botrányokkal.

Csak a vak nem látja, mi van e sok «véletlen» mögött. Minden politikai és piaci piszok összefogott újra ellenünk, hogy felfordítsák az országban a rendet. Ezért hozták be Debrecenben a hazaáruló Károlyi belügyminiszterét, hogy megkezdje gazdája dicséretét a mélyen sülyedő parlamentben levegőben.

A józan magyar polgárság vigyázzon! Tőle függ, hogy újra forradalom ne döntsön itt össze mindent, amit pár év óta rettenetes nehézségek között újra építettünk. Az októbrista kísérlet ezúttal nem sikerült, mert megjött a jóvátételi bizottság döntése, hogy a *Magyarországot terhelő zálogi jogokat feloldják*. Ezáltal kölcsönhöz juthat az ország és állandósíthatja a koronáját. A fölforgatók az utolsó napokat akarták kihasználni, de átlátszó kísérletük csúfosan omlott össze. Fogjon össze a magyar polgárság, hogy a jövőben is legyőzhessük a földalatti elemeket, mert *nem igaz, hogy itt egy kormány vagy egy párt ellen megy a harc: itt az ország életére törnek a forradalmárok!*

Budapest, március 1.

„Nem adózunk!” A nemességnek ezt a jelszavát sokszor gúnyolják liberális honfitársaink. Úgy fordult azonban a világ kereké, hogy most a liberálisok kapták föl ezt a jelszót. Kétségtelen, hogy az állam pénzügyei addig rendbe nem jönnek, míg mindenki annyi adót nem fizet átszámítva aranykoronára, mint amennyit békében fizetett. A földművelő társadalom vállalja is ezt az igazságos elvet, kivált, ha kinél kinél figyelembe veszik azt is, hogy keresete elérte-e a békebeli mértéket aranyban. Nem úgy a merkantilizta és üzleti liberálisok. Most, hogy a négy hónapi állami szükségletek fődözésére 60 millió aranykoronára van szükség, a külföldi kölcsön kézhezvétele előtt saját polgáraitól kéri a 60 milliót kölcsön a magyar állam. Az igazság az lenne, hogy a sok bank és részvénytársaság adja a 60 milliót kölcsön az államnak, amelyek éveken át kaptak kölcsönöket

a jegyintéztől. Erre azt mondják, hogy nem lehet, mert ha a vállalatoknak 60 milliót le kell adni, nem marad forgótőkéjük a gyárüzemek folytatására és munka nélkül marad százezer ipari munkás. Tegyük föl, hogy így van. Akkor is az lenne az igazság, hogy bizonyos nagyságú jövedelemen és vagyonon túl mindenki jövedelmi és vagyonadója arányában vegye ki részét a kölcsönadásból. Kár, hogy már régen volt jövedelmi adóbevallás, de jobb híján, ez az alap a legarányosabb. De nem így gondolkodnak a liberálisok. A kereskedő-egyesületek tiltakozó gyűléseket tartanak s nem akarnak fizetni. Azt követelik, hogy a gazdák fizessék csupán a kényszerkölcsönt a földadó után. A pesti előkelő suszter rimánkodik, hogy fizessen 5 két milliót kölcsön? Megmondjuk: elad négy pár cipőt s kész a reásó kölcsön. Békében sokkal többet fizetett, mint négy pár cipő ára. Nagyon rászoktak a liberális urak, hogy mindig csak a «paraszt» fizessen. A földművelő polgárság vállalja a reásó arányt, de megköveteli, hogy a kereskedő és üzletemberek is hagyjanak föl a «nem adózunk!» elvével.

*

Kibújt a szög a zsákból! A vörös szociáldemokraták elérkezettnek látták az időt, hogy a parlamentben a forradalmi akciót megindítsák. A drágaság ürügye alatt, melyet a sztrájkokkal és a külföldi eskáládások után ép ök idéznek elő, a keresztény nemzeti kormányzati rendszert akarták egy rohammal összedönteni. Forradalmi céljuk támogatására szövetségre hívták a többi ellenzéki képviselőket is. A jobbérzésű ellenzéki politikusok undorral utasították el a forradalmi fölhívást. Annál meglepőbb, hogy a rothenstein mórécék összejövetelére az úgynevezett «fajvédő» képviselők közül Kiss Menyhért, Ulán Ferenc, Lendvai István és Zsirkai János is elmentek, sőt a szocialistákkal való szövetkezést mindjárt azzal dokumentálták, hogy velük közös ívet írtak alá a keresztény pártok által támogatott kormány ellen. Az összejövetelen szó volt az új «Nemzeti Tanács» megalakításáról s a közös akció tovább folytatásáról. Mindig hirdették, hogy nem igazi keresztény politika az, melyet egyes urak felforgató eszközökkel, demagógiával, osztálygyűlölet szítással és általában vörös módszerekkel propagálnak. A magyar faj védelmének, melyet mi a gazdaköri és szövetkezeti mozgalommal már évtizedek óta tettekkel szolgálunk, nem válik becsületére, sem hasznára az ilyen inkább szocialista, mint keresztény politika. Azt is mondtuk, hogy még Gömbös Gyula is el fogja ítélni ezeket a fölforgató politikusokat, akik közelebb állnak a vörös szocializmushoz, mint a kereszténységhez. Most kibújt a szög a zsákból. A habzó szájjal hirdetett zsidóevésből a vörösökkel való összeülekezés lett. Gömbös pedig nyíltan tagadta meg a közösséget a szocialistabarátokkal, akikkel pár hónapja — elég helytelenül — közösséget vállalt. Fajvédelemre szükség van, de a fajvédelem nem lehet takarója a fölforgató törekvéseknek.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

Eseményekben gazdag volt az elmúlt hét a politikában. Sajnos ezúttal is be kell számolnunk arról, hogy a nemzetgyűlésen a szocialisták féktelen csoportjának vezetésével a kisebbségi pártok egyrésze napokon át botrányt botrányra halmozott. Durvaságok és kocsmai szitkok színhelye volt nem egyszer a nemzetgyűlés ülésterme s valóban a kormány és a többségi pártok higgadt magatartásán mulott, hogy az egyik ülésen verekedéssé nem fajult az elmérgesedett harc. A mentelmi bizottság a szocialista képviselők egyik leghangosabbikát, Esztergályos Jánost 3 napra ki is tiltotta az ülésekről.

A szélsőséges kisebbségi pártoknak ez a viselkedése csak annál súlyosabb beszámítás alá esik, mert hiszen éppen ezen a héten kellett a kormánynak mindent megtenni a gazdasági pánik megállítására s a magyar korona váratlan esésének

Képek a könyi falukiallításról.

Csárdás és Toborzó bemutatása.

megállítására. A börzespekulánsok és a koronarontók ugyanis rendszeres aknamunkájukkal elérték azt, hogy a magyar korona igazi értéke alá süllyedt. *Bethlen István* gróf miniszterelnök tehát törvényjavaslatot terjesztett a nemzetgyűlés elé, amelyben *kimondják a valorizációt*, megállapítják az állandó értékű *takarékkoronát* és kibocsátják a *belföldön felveendő kölcsön* feltételeit.

Ezt a törvényjavaslatot felhasználták egyesek arra, hogy éles támadásokat intézzenek a *Bethlen-kormány* ellen. *Kállay* pénzügyminiszter és *Bethlen* miniszterelnök hosszabb beszédekben kifejtették ugyan a törvényjavaslat szükségességét s a nemzetgyűlés többsége a kormány álláspontjának helyességét el is ismerte. *Kállay* pénzügyminiszter azonban mégis *lemondott*, mert személyét ki akarta vonni a politikai természetű támadásokból.

A kisgazdapárt, úgyszintén a nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága a valorizációról és belföldi kölcsönről szóló törvényjavaslatot közben letárgyalta s a miniszterelnök felvilágosításai után *előbb maga a kisgazdapárt, majd pedig a nemzetgyűlés hatalmas többsége bizalmat szavazott a kormánynak*. Addig is amíg a törvényjavaslat parlamenti letárgyalásáig törvényerőre emelkedhetik, *szükségrendeletek* jelentek meg ugyanolyan értelemben, mint ahogy a törvényjavaslat szól. Ezek a szükségrendeletek a *korona további esését meg is akadályozták* s jó hatást tettek a magyar gazdasági életre.

Egyrészt az volt az oka annak, hogy a nemzetgyűlési botrányok megszűntek, másrészt pedig az a körülmény, hogy *megérkezett Párisból a jövételi bizottság kedvező döntése a magyar kölcsön ügyében*. A jövételi bizottság a békeszerződésben lekötött zálogjogokat a külföldi magyar kölcsön javára feloldotta és ezzel lehetővé tette, hogy a külföldi pénzpiac segítségét igénybe vehessük. Igen nagy külpolitikai sikere ez *Bethlen István* gróf miniszterelnöknek, aki hosszú hónapokon át tartó tárgyalásokon megnyerte számunkra a külföldi államok rokonszenvét és bizalmát.

Ezek közé a fontos események közé ékelődik még az agrárpolitikának egy jelentős mozzanata: *a földbirtokreform-novella törvényerőre emelkedése*. A hét elején ért véget a novella részletes tárgyalása s a nemzetgyűlés harmadszori olvasásában is megszavazta a javaslatot. Most már a kormányzó hozzájárulása után a törvény kihirdetése és annak sürgős végrehajtása következik.

Kállay Tibor pénzügyminiszteren kívül *lemondott Nagy Emil* igazságügyminiszter is. A megüresedett miniszteri állásokat csak a külföldi kölcsön ügyének elintézése után fogják betölteni.

Viszketegség, rühesség, sömör ellen használja a rég bevált és kiváló «Antiscabint», magyar neve: *Borókekencs*. Kapható minden gyógyszerháznál. Gyártja: Kosmochemia R.-T., Budapest, VII., Dembinszky-utca 4.

+MEZŐGAZDASÁG+

Milyen tavaszi búzát vessünk?

Irta: *Bittera Miklós dr.*

Erre a kérdésre a válasz igen egyszerű: «Rendesen semilyet!» Mert azt tartja a magyar közmondás, hogy: *tavaszbúza — ravasz búza!* Ez igaz is. A tavaszi búza rendszerint gyengén bokrosodik meg, kalásza kicsik, ezért keveset terem. Ezenfelül későn ér, amiért szeme gyakran megszorul. Sem a termés mennyiségére, sem minőségére nézve nem versenyezhet az őszi búzával. Mégis szükség van néha rá.

Nincs mindig olyan hosszú és szép ősz, mint az elmúlt volt. Előfordulhat, hogy nem sikerül annyi őszi búzát vetni, amennyit akartunk, vagy ha vetettünk is, az a tél alatt kipusztult. Mäskor télen vagy tavasszal vesz át valaki egy gazdaságot. Ilyen esetekben a kenyérszükségletéről csak tavaszi búzavetéssel bírnak gondoskodni. Ha nem is *való* a tavaszi búza az *őszi helyettesítésére, pótlására megfelel*. Milyet vessünk tehát?

Amikor nagyon keresik a tavaszi búzát — mint a múlt esztendőben — tág lelkiismeretű emberek sok őszi búzát adnak — drágán — el tavaszi helyett. Ezt a csalást nem is lehet mindjárt észrevenni, mert a magról senkinek ismeri meg. Az őszi búza, ha tavasszal vetik el, kikel ugyan, kissé meg is bokrosodik, de már csak elvéve megy szárbá, termést nem hoz. Ez ellen nincs más védekezési mód, mint hogy csak megbízható helyen vegyünk vetőmagot.

A tavaszi búza se mind egyforma. Ilyen a *kemény szemű búza* is, amely aránylag bőventermő, korán ér, így biztos és tetszetős szemű — mégsem jó. Lisztle ugyanis nem való arra, hogy belőle olyan tésztaeműeket készítsünk, amelyeket nálunk szokás, hanem csak olasz csótészta (makaroni) és más hasonló keménytészták előállítására alkalmas. Mivel ilyeneket nálunk nem csinálnak, a malmok a keményszemű búzát nem veszik meg. *Törvényeink is tiltják* forgalombahozatalát még akkor is, ha nem tisztán árulják, hanem más búza közé van belőle 1/20-0-nál nagyobb mennyiségben keverve.

Tiszta keményszemű búzát nálunk nem igen termelnek, de már más tavaszbúza közé keverten elég gyakran előfordul.

Tavaszi búzavetőmagvásárlásánál tehát kössük ki, hogy közte keményszemű búza ne legyen, mert a termést azután nem tudjuk eladni.

A keményszemű búzát arról lehet megismerni, hogy szeme a közönséges búzánál hosszabb, vékonyabb, szegle-

tes, világosszínű, igen kemény és üvegestörésű. Hacsak gyanúnk is van arra, hogy a vásárolt vetőmag közé van belőle keverve, vizsgáltsuk meg a budapesti *vetőmagvizsgáló állomással*. Ha gyanúnk alapos, a magot adjuk vissza, mert a keményszemű búzát más (közönséges) búza helyett eladni nem szabad, mint ilyent meg hiába áruljuk — nem kapunk rá bevételt.

A vitaminok szerepe és jelentősége a takarmányban.

Irtá: Windisch Rikárd dr., gazdasági akadémiai tanár.

I.

Haszonállataink takarmányozásának célja az, hogy azok életben maradjanak és munkát, esetleg állati termékeket — hús, zsír, tej, gyapjú — szolgáltatassanak. Majd a legújabb időkig az volt a vélemény, hogy e célból elégséges az állatoknak napi takarmányukban kellő mennyiségű fehérjét, zsírt, szénhidrátot, bizonyos ásványi sókat és vizet adnunk.

A legeslegújabb vizsgálatok eredményéből kitűnt, hogyha embernek, állatnak naponta a kellő mennyiségben és a kellő arányban adunk is táplálékában, takarmányában fehérjét, zsírt, szénhidrátot, sókat és vizet, ezek egymagukban nem elégségesek arra, hogy az ember és állat egészségesen életben megmaradhasson. Szükséges, hogy a táplálékban, takarmányban a felsoroltakkal még egyéb alkotórészek is legyenek. Ez utóbbiak egészítik azt ki és teszik teljessé. Épen ezért kiegészítő táplálékoknak nevezték őket. E kifejezés helyett újabban a *vitamin* elnevezést használják.

Ha a vitaminok a táplálékból, takarmányból hiányzanak, bizonyos idő eltelté után ember, állat megbetegszik és idővel el is pusztul. Az ilyen elégtelen összetételű táplálékban, takarmányban pótolva a hiányzó vitaminokat, azok ezáltal ismét teljessé tehető; s ilyenekkel a már megbetegedett emberek, állatok meggyógyíthatók.

Eme vitaminoknak nevezett táplálék — illetve takarmányalkotórészek nem tartoznak az ismert — az előzőekben is néhány ízben emlegetett táplálékok csoportjába — zsírok, fehérjék, szénhidrátok, stb. — amelyekből az élelmiszerek, takarmányok fűtőértéke — keményítő értéke is — függ. A vitaminok jelenléte avagy hiánya az élelmiszerek, takarmányok fűtő-, illetve keményítő értékét nem befolyásolja.

Már évekkel ezelőtt gyűjtöttek olyan megfigyeléseket, amelyek nagyon valószínűvé tették, hogy az élelmiszerekben és takarmányokban az ismeretlen, az élet szempontjából fontos testek — alkotórészek — vannak jelen. Mindezen megfigyeléseket azonban akkor kellőképpen értékelni nem tudták. Az azidőben használt módszerek egyáltalán nem voltak alkalmasak az ilyen alkotórészek szükségességének felismerésére. Akik anyagcseretanulmányokkal és vizsgálatokkal foglalkoztak, e célból a *rövid ideig tartó* takarmánykihasználási kísérleteket alkalmazták. Az említett vizsgálatokkal kapcsolatosan az állati szervezet bevételeiről és kiadásairól mérleget állítottak össze.

Az ilyen kísérletek folyamán a vitaminhiány fel sem tűnik. Hetek, sőt hónapok múltán mutatkoznak az csak, minthogy az állatok a vitaminokból tartalékokkal rendelkeznek, amelyeket előbb fel kell használniok.

Megnehezítette eme testek felismerését, illetve megismerését még ama körülmény is, hogy *végtelen csekély mennyiségben találhatók s nagyon csekély mennyiségűk fejt ki megfelelő jellegzetes hatását.*

Természetes takarmányfélékből összeállított adagok többnyire elégséges mennyiségben tartalmazzák a szükséges vitaminokat. Előbb meg kellett tanulni vitaminmentes takarmány- és táplálékadagok összeállítását. S ilyenekkel kezdték meg főleg az angol- és az amerikai kutatók hosszadalmas és fáradtságos munkálataikat. A leggyakrabban használt kísérleti állat a patkány volt. Sokat kísérleteztek ezenkívül még galambokkal és tengerimalacokkal.

A végzett nagyszámú vizsgálat szerint, különösen az amerikai bűvárok munkálatai nyomán, *három eltérő saját-*

ságú vitamint különböztetünk meg. Talán még helyesebb, hogyha *három vitamincsoportról* beszélünk! Egymástól azokat az A, B és C betűkkel különböztetjük meg.

Bár a vitaminok hatásáról már nagyon jól vagyunk tájékozottak, összetételükről eddigelé még semmit sem tudunk. Csupán csak annyit, hogy az eddig felismert táplálékalkotórészekkel nem azonosak.

A vitaminok kémiai összetételük eddigelé még meg nem oldott feladat.

Az A-val jelzett vitamin nagyon fontos, *fiatal egyének és növedékalatok növekedése szempontjából nélkülözhetetlen.* Hosszabb időn át kifejtett állatok nem nélkülözhetik. Ez zsírban, olajokban oldódik s rendszerint ezek társaságában található. Sok A jelzésű vitamint találunk a tejszín- és a tejfölből, a tojássárgájában, a vajban, az ürüfaggyúban és mindenekelőtt a halzsírokban, halolajokban (csukamájolaj, helyesebben halmájolaj). Továbbá az összes zöldszínű zöldségfélékben és az összes friss feletetésre szánt zöld takarmányfélékben. Szintúgy a paradicsom termésében és a tejben is. A tej A-vitamin tartalma ingadozó és függ az állatok takarmányától.

Kevés vagy semmi A-vitamint találunk az *összes növényi olajokban* és az ezekből készült növényi vajokban (margarin) és a disznózsírban. A gyökeres növények és a legtöbb gyümölcs A-vitamin szegények. Nagyon kevés vagy semmi A jelzésű vitamint találunk a magvakban, a korpákban és a lisztokban. A húsfajták A-vitamin tartalma ingadozó, a halak húsában többet találunk, mint az egyéb állatokéban.

(Folytatjuk.)

A kis csibék takarmányozása. Minden állat, így a baromfi is, fejlődésének kezdeti stádiumában igényli a legnagyobb gondozást. Ebben a korban olyan takarmányok viszik a főszerepet, melyek könnyen való emészthetőségükkel fogva nagyobb nehezéssel nélkül tudnak átalakulni azon anyagokká, melyekből a kis csibe teste fel van építve. Így a kikelés után a nyers tojás lesz az a tápanyag, mely a kis csibének leginkább megfelel. A kemény tojás is jó, de azt apróra fel kell vagdosni. Akár nyersen, akár főzve vagdaltan adjuk, kenyérmorzsákkal keverten igen előnyös táphatást fejt ki. Minthogy a baromfinak természetében rejlik a kapargálás, alkalmat kell adjunk erre. Alomszalmájá közé köleskását, zabdarát, búzadarát szórjunk. Főzve a köleskása könnyebben emészthető. Az ötödik naptól kezdve lágy eleséget is lehet adni, de azt mindig frissen kell elkészíteni. A főtt és apróra vagdalt hús is kedvelt csirke-táplálék. A különböző mesterséges hús-készítmények (húsliszt, halliszt, vérliszt stb.) kis csibéknek nem ajánlhatók, mert ezek hasmenést okoznak, de meg különbözn is könnyen romlanak, amit a gazda esetleg nem is vesz észre. Az egészséges tehéntől frissen fejt tej is jó, de csak etetés után, mert a tejet mérték nélkül innák s gyomrukát igen kitágítanak vele. Fontos még az ásványi anyagok adagolása. Hogy a csontozat szilárd, erőteljes legyen és sok hús lerakódását bírja el, ásványi anyagot is kell juttatni a kis csibéknek. Ha megvan rá az alkalom, hogy a méz-tartalmú vakolat csipegessen, azonfelül finomra zúzott tojáshejat is adunk neki, ennek a követelménynek is eleget tettünk.

Zöldtrágyázás alatt bizonyos növényeknek zöld állapotban való leszántását értjük. Zöldtrágyázásra nem minden növény alkalmas. Igaz ugyan, hogy minden dús lombú, sok levélrészelt bíró növényt használhatnánk zöldtrágyának, de e célnak legjobban a pillangósok felelnek meg. A pillangós növények leszántásával a növényi főtápanyagok közül a foszfort és káliumot, amit azok a talajból felvettek, magától értétdőleg visszaadjuk az utánuk következő növénynek. A harmadik főtápanyagot, a nitrogént, nemhogy a talajból nem veszik fel, de egyenesen *adnak* a talajnak, tehát nitrogénben gazdagítják azt. Ezt a következők alapján meg fogjuk érteni. A múlt század nyolcvanas éveiben egy Schultz nevű lupitzi (német) gazda azt tapasztalta, hogy sokkal szebben fejlődnek növényei akkor, ha zöldtrágyául pillangós növényeket (csillagfűrt, lóbab, bükköny, borsó, biborher, lóhere, lucerna) szántott le, mintha — bár nagy tömeget adó — de egyező növényt alkalmazott. Valami úton-módon a pillangósok gazdagabbá tették talaját. A tudományos vizsgálatok azután kiderítették, hogy a pillangósok a nitrogént nem a talajból, hanem a levegőből veszik fel, még pedig egy a gyökerükön élő nitrogén-gyűjtő baktérium által.

Influenza utáni köhögést, tüdőhurutot gyógyít Inhalatórium Asthma Gyógyintézet. Dr. Glück Budapest, Andrásy-út 87. Telefon 123—82.

Vetőmagbeszerzés. A tavaszi vetési idő közeledtével több olvasónk fordult a szerkesztőséghez azzal a kérdéssel, hogy milyen árpa- és zabvetőmagot használjanak. Lapunk, ismerve a jó, nemesített vetőmagnak nagy jelentőségét, állandóan figyelmezteti a gazdatársadalmat a nemesített vetőmag használatának jövedelmezőségére és annak előnyére. Hála hazánk növénynemesítői fáradhatatlan munkásságának, elsőrendű, nemesített vetőmagunk van már elegendő s így megvan a mód, hogy minden gazda nemesített vetőmagot használjon és ezzel terméshozamát fokozhassa. A nemesített vetőmag, ha jó megmunkált és előkészített földbe kerül, jelentékenyen nagyobb hozamot ad, mint a közönséges vetőmag, árpanak $1\frac{1}{2}$ —2 métermázsza, zabnál még több is a terméskülönbözet, tehát a nemesített vetőmag beszerzése, annak ellenére, hogy a beszerzési ára a közönséges vetőmagnál nagyobb, jövedelmező és a befektetett tőke bőven megtérül. Az árpa- és zabvetőmag iránt érdeklődő gazdákat figyelmeztetjük, hogy a nemesített vetőmagot beszerezhetik a Hangya szövetkezet és annak kirendeltségei útján.

TANÁCSADÓ

Aki levélben óhajtja a választ, az leveléhez 2000 K értékű postabélyeget mellékeljen. Csakis teljes névvel és címmel ellátott levelekre válaszolunk. Tintával írjunk!

Kérdés. Verseimet bírálatra hová küldhetem? (Cs. N. K.) — **Felelet.** Szerkesztőségünknek. A bírálókat a szerkesztői üzenetekben közöljük.

Kérdés. A legújabb lakásrendelet értelmében joga van-e a háztulajdonosnak, hogy a házában lévő üzlethelyiséget két egyforma szakmabéli iparosnak adja ki? (6039. sz. előfizető) — **Felelet.** Erről a kérdésről a lakásrendelet nem intézkedik. De hogy a háztulajdonos a kérdésben elmondottak szerint cselekedjék, azt semmiféle jogszabály nem tiltja.

Kérdés. Egyik ismerősömnek levelet írtam, melyben egy illetőt, akit nem neveztem meg, sőt nem is ismerem személyesen, becsületsértő állításokat közöltem. Most az illető feljelentett. Megbüntethetnek-e és mennyire? (Egy előfizető) — **Felelet.** A bűnösségnek megállapításához nem szükséges, hogy az illetőt ismerje vagy levelét neki címezze. Becsületsértés büntetése pénzbüntetés. Ha aljas indokból követteget el vagy a sértés feltűnően durva volt, 6 hónapig terjedhető fogház.

Kérdés. 1. Méhészeti könyv mennyibe kerül? 2. Műlép hol kapható? (H. Gy. Sebes.) — **Felelet.** 1. Valló: Méhtenyésztés, 11.000 K. 2. Műlépet a «Hangya» útján, vagy az Országos Méhészeti Egyesülettől (Budapest, IX., Üllői-út 25. sz.) szerezhet be.

Kérdés. 1. Az új rokkantellátási rendelet mikor lépett hatályba? 2. Mekkora segélyre van igénye egy teljesen árva és félárva gyermeknek? 3. A hadiárvának hány éves korig jár a segély? (M. J., Majsa.) — **Felelet.** 1. Az új rokkantellátási rendelet 1924. január 30-án lépett életbe. 2. Teljesen árva gyermek segélye évi 57.600 K, félárvaé az anyja segélyének $\frac{1}{2}$ -része (évi 14.500, illetőleg 21.600 K.) 3. Hadiárvának 16. életévének betöltéséig jár a segély. Méltányos esetekben a népjóléti miniszter a segély folyósítását a gyermek tanulmányainak befejezéséig, de legfeljebb 24. életévének betöltéséig meghosszabbíthatja.

Kérdés. Férjem 1914. évben bevonult katonának. Egy darabig magam akartam gazdálkodni 90 holdas birtokunkon, de cselédet nem tudtunk kapni, igás erőnket s kocsijaink egy részét a hadsereg igénybevette. Ilyenformán 1916-ban kénytelen voltam eladni. A földreformtörvény szerint visszakaphatom-e? (F. J.) — **Felelet.** A törvény a katonai szolgálat vagy más háborús okok miatt elidegenített középirtoknál nem nagyobb ingatlan visszajuttatását akkor engedi meg, ha a korábbi tulajdonos aránylag olcsó áron adta el és méltánylást érdemlő okok szólnak a visszajuttatás mellett, továbbá nem szükséges azoknak a földhöz juttatásához, akiket a törvény elsősorban kíván földhöz juttatni. A kérelemmel az Országos Földbirtokrendező Bírósághoz kell fordulni s lehetőleg okmányokkal igazolni a fenti körülményeket.

Kérdés. 1. Hogyan lehet házilag cukrot készíteni? 2. Ezüst pénznek mennyi az ára? (5122. sz. előfizető) — **Felelet.** 1. Legközelebbi számunkban fogjuk ismertetni a cukor házi előállítását. 2. Február 25-én 1 ezüst korona 6300—6400 K volt.

Kérdés. Férjem a háború alatt a harctéren elhalt. Van egy házam és 5 hold földem. Kérhetek-e segélyt, mint hadiözvegy? Hol kell ezt kérnem? Milyen összegben van megállapítva? (T. Zs. Budafok.) — **Felelet.** Ha állandó jövedelme évi 1.200.000 K-t meghaladja, hadiözvegyi ellátást nem igényelhet. Hasonló kérelmekkel a községhezán az igénymegállapító bizottság elnökéhez kell fordulni. A legújabb rendelet, amely f. évi január hó 30-án lépett hatályba, a hadiözvegy járadéka évi 72.000 K, olyan hadiözvegyé, akinek férje önálló mezőgazda, iparos, kereskedő volt vagy a hadseregnél altiszti rendfokozatot ért el, évi 108.000 K.

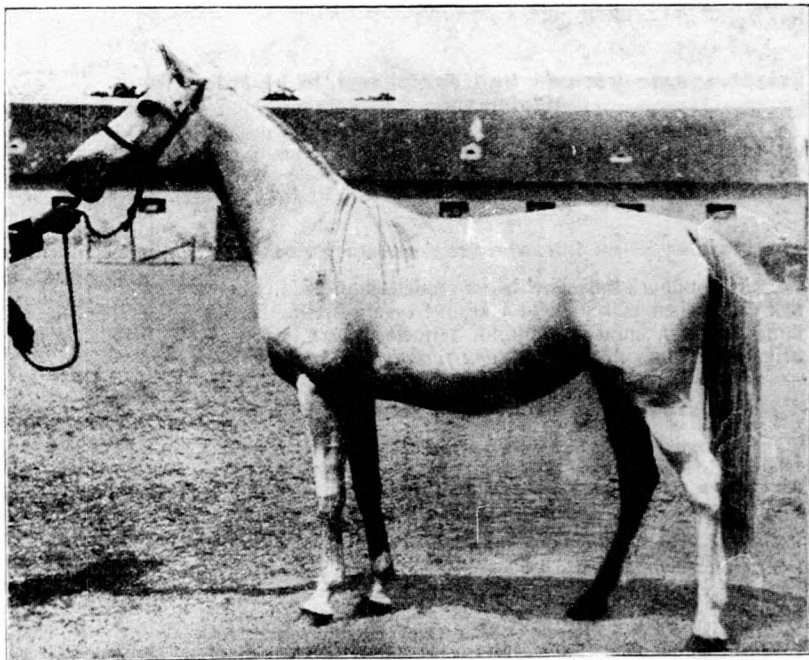
Kérdés. 60%-os rokkantságom miatt megélhetésemről gondoskodni nem tudok. Hol kérhetem a rokkantházba való utalást? (K. Ferenc.) — **Felelet.** Az a rokkant, kinek keresetképesége 75%-nál kisebb mérvben csökkent, rokkantházban csak kivételes méltánylást érdemlő körülmények fennforgása esetében helyezhető el. A rokkantházba való elhelyezést a népjóléti minisztertől kell kérni. Ha rokkantsága folytán csak a mostani foglalkozását nem tudja űzni, inkább azt ajánljuk, hogy kérjen ösztöndíjat és rokkantiskolába való utalást. Ott olyan mesterséget tanulhat, amelyet képes folytatni és abból magát fenntartani. Ez az iskola egy évig tart.

Kérdés. Anyám két évvel ezelőtt meghalt. Apám nemsokára ismét megházasodott s esküvője után két hónapra meghalt. Minden ingó és ingatlan vagyonát a gyermekeire hagyta, a haszonélvezetet pedig mostohaanyánkra. A vagyonra nekünk nagy szükségünk volna, meg lehetne-e semmisíteni a végrendeletet? (Egy hű olvasó) — **Felelet.** A végrendelet megsemmisítésével nem érik el a kívánt célt, mert az özvegyet a haszonélvezet akkor is megilletné a törvény erejénél fogva, ha egyáltalában nem volna végrendelet. Ha az özvegy megélhetésére kevesebb vagyon is elég volna, önkö kérhetik az özvegyi jog korlátozását.

Kérdés. Gözgépközlelők és kazánfűtők részere hol van tanfolyam? (Hű olvasó) — **Felelet.** Olvassa el 8. számunk Tanácsadó rovatában a 7. kérdésre adott feleletünket.

Üzenet a könyvrendelőknek. Gyárfás: A szántóföld helyes művelése 11.650 K, Fend: Szőlőművelés kifogyott, Kerpely: Műtrágya 5860 K, Cselkő: Szarvasmarhatenyésztés 17.300 K, Vargha: Szőlőművelés 15.700 K, Molnár: Gyakorlati gyümölcs-termelés 7490 K, Rozsnyay: Német nyelvtan magántanulásra 19.300 K, Hreblay: Baromfitenyésztés 7490 K, Kelemen: Idegen szavak szótára, kötve 25.400 K. A postaköltség az árban van. — (Sz. L.) Sakkönyv 11.200 K.

A kiadóhivatal üzenetei. (St. János Gyula.) 1900 K-t kell pótólnia és akkor előfizetését február végéig rendezte.

Bábolnai arabs félvér Sága-kanca.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Az amerikai nevelésügyi nemzetközi intézet elnöke Budapestben.

Mr. Wickliffe Rose, az amerikai nevelésügyi nemzetközi intézet elnöke, Budapestre érkezett. Felkereste Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkárt, akivel beható megbeszélést folytatott a magyar mezőgazdaság fejlődéséről és jelenlegi állásáról. Az államtitkár tájékoztatása alapján *elragadtatásának adott kifejezést a magyar mezőgazdaság páratlan fellendülése felett* s azt ő maga is egyrészt az 1900-as évek elején bevezetett vámvédelemnek, másrészt pedig *a szövetkezeti mozgalom áldásos behatásának tulajdonította*. Különösen lekötötte figyelmét a mezőgazdasági szakoktatás s az ezzel kapcsolatos mezőgazdasági kísérletügy rendszere, mely Mr. Rose ítélete szerint *Magyarországnak e tekintetben Középeurópában vezetőserepet biztosít*. Megelégedéssel vett tudomást a mezőgazdasági szakoktatás gyakorlati irányáról s megállapította, hogy olyan kultúrintézményekről szerzett tudomást, amelyek eddig az agrártudományokkal foglalkozó nemzetközi körök előtt nem voltak ismeretesek. A megbeszélés során sok szó esett a háború és forradalmak alatt elszenvedett károkról s leginkább azok a pusztítások keltek fel Mr. Roseban megütközést, melyeket a magyar mezőgazdasági kultúra a román megszállás következtében szenvedett el. A beható megbeszélés után az államtitkár és Mr. Rose tisztelgő látogatást tett nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszternél, aki vele hosszabb ideig melegen elbeszélgetett. A földművelésügyi miniszter a budafoki pincemesteri tanfolyam helyiségében vacsorát adott Mr. Rose tiszteletére. A vacsorán Schandl Károly államtitkár, Pekár Gyula volt miniszter, Steinecker Ferenc egyetemi tanár, Horánszky Dezső, az Országos Központi Hitelszövetkezet igazgatója és még számos a magyar közélet kiválóságai közül vettek részt. Mr. Rose ígéretet tett arra, hogy *a mértékadó külföldi köröket tájékoztatni fogja a magyar mezőgazdasági kultúra magas nivójáról s hirdetni fogja azt a meggyőződését, hogy Magyarországot e tekintetben elsőrangú hely illeti meg azon államok között, melyek a mezőgazdaság világversenyében résztvesznek*.

Százötvenezer koronát kell fizetni egy ló kivitele alkalmával.

A pénzügyminiszter elrendelte, hogy lovak kivitele alkalmával, tekintet nélkül a lovak minőségére, ezentúl darabonként — a versenylovak kivételével, amelyekre az eddigi rendelkezések érvényben maradnak — *150.000 korona kiviteli illetéket kell fizetni*.

Március 15-én felszabadul a szénforgalom.

A szénügyek kormánybiztos rendeletét adott ki, amelynek értelmében március 15-től kezdve további rendelkezésig mind a hazai, mind a külföldi termelésű szén, kokszt és briket *korlátozás nélkül szabadon forgalomba hozható*.

Új szakkönyv a burgonya termeléséről.

A *burgonya termelése és nemesítése* címen most hagyta el a sajtót Beke László hézagpótló könyve. Minden gazdának a legmelegebben ajánlhatjuk ezt a gyakorlati irányú munkát, amelyben a burgonyatermelés és nemesítés minden részletére kiterjeszkedik a szerző. Minden során átérzeni azt, hogy ebben a könyvben tényleg a gyakorlati életben is kinn működő szakember adja legjobb tanácsait gazdatársainak. Bátran mondhatjuk, hogy a könyvben foglalt útmutatások alapján végezze a burgonyatermelési és nemesítési munkálatokat, alacsony termésátlagainkat lényegesen fokozhatják. Különös figyelmet érdemelnek a burgonyabetegségeket hűen feltüntető eredeti fényképfelvételek után készített ábrák. Megrendelhető lapunk kiadói hivatalában.

A kormány hozzájárult az amerikai zsír behozatalához.

Az *Országos Közéletelméleti Tanács* legutóbbi ülésében a főváros javaslatára azt is szükségesnek tartotta, hogy a zsírárak csökkentése és a jóval olcsóbb külföldi zsír behozatala céljából a megfelelő külföldi devizák rendelkezésre bocsátásának. A minisztertanács a javaslatot magáévá tette és hozzájárult ahhoz, hogy a devizaközpont *nagyobb mennyiségű amerikai zsír behozatalára a szükséges külföldi devizákat sürgősen kiutalja*. Az amerikai zsír ára előreláthatólag kilogrammonként mintegy 24.000 korona lesz, ami a belföldi zsírral szemben kilogrammonként 10—12.000 korona megtakarítást fog jelenteni.

Hódmezővásárhely tenyészállatokat vásárolt.

Hódmezővásárhely város tanácsa elhatározta, hogy a város gazdálkodó közönségének állattenyésztési érdekeire való tekintettel tíz darab tenyészbikát vásárolt és ezen állatokat a határ különböző részein, a külterületen helyezi el. A határozat végrehajtásaként a mezőhegyesi állami ménésbirtok vezetőségétől eddig már két darab tenyészbikát szereztek be és azokat a gazdálkodók között már szét is osztották.

Mindenki irtsa a vértetveket!

A vértétű irtása az idevágó kötelező törvényes rendelkezések ellenére a múlt évben nem járt a kívánatos eredménnyel. Ennek legfőbb okát a *gyümölcsstermelőknek e téren észlelhető közömbösségében kell keresni*. Az az óriási kár, ami abból származik, hogy az országban nincs közszeg, sőt gyümölcsös, ahol a vértétűt ne pusztítana, arra indította a földművelésügyi minisztert, hogy újból felhívja a törvényhatóságokat a vértétű irtásának legerélyesebb végrehajtására. Saját érdekében cselekszik minden gyümölcsstermelő, ha felelősen használja az irtásra legalkalmasabb téli időszakot, annál is inkább, mert ha valaki az irtást elmulasztja, *azt a község-előjáróság hajlja végre a mulasztó költségére és ezenkívül az illetőt hatvanezer koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetik*!

A sertés és ló kivétel szabályozása.

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a *vágósertés-kivételről*, amely szerint sertések március 1-től kezdve a *nagyföldenyi, győri, barsi és szegedi* sertésvásárról a kivétel időpontjában érvényben lévő illetékek lefizetése után vasúton engedély nélkül kivihetők az országból a következő feltételek mellett: Vágósertésnéként csak tényleg kére érett, darabonként *140 kg-on felüli hízott sertés bocsátható kivételre*. A nagyföldenyi sertésvásárra, továbbá a minden hétfőn és csütörtökön tartandó barsi és hetenkint szerdán és szombaton tartandó szokott szegedi sertésvásárra az ország egész területéről, a szombatonként tartandó győri vásárra azonban csak Veszprém, Zala, Somogy, Sopron, Győr, Moson és Vas vármegyék, illetve Sopron és Győr városok területén hízalt sertések szállíthatók. Ezzel egyidejűleg a földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a *lókivétel szabályozásáról is*, amely szerint lovak február 25-étől kezdve az ország területéről bárholnan, vasúton, a kivétel időpontjában érvényben lévő illetékek lefizetése után, *kiviteli engedély és igazolvány nélkül* kivihetők külföldre az alábbi feltételek mellett: A kivitel csak a következő határállomásokon át történhetik: Biharkeresztes, Lökősháza, Gyékényes, Kelebia, Murakeresztur, Komárom-Újváros, Oroszvár, Salgótarján, Sátoraljaújhely, Szob, Kőszeg, Moson-Magyaróvár, Sopron, Szentgotthárd és Torony. Lónak az ország területéről *lábon* hajtvva *való kivitele* továbbra is csak előzetes kiviteli engedéllyel és az abban megállapítandó feltételek mellett történhetik.

Kiállítás Kőny községben.

A győrmegyei Kőny község kétnapos helyi kiállítást rendezett a község népművelődésének bemutatására. A kiállítás kiterjedt a női kézimunkára, a háziipari tanfolyam készítményeire, szövésre, fonásra, kosárfonásra, erdészeti, vadászati és halászati cikkekre, azonkívül baromfiállítás, valamint ló- és szarvasmarhabemutató is volt. A kiállítás megtekintésére megérkezett Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár is *Wikliffe Rose*-al, egy amerikai nagy szociális intézmény vezetőjével, aki a magyar falvak népművelődéséről óhajtott tájékozódást szerezni. Schandl államtitkár az amerikai vendéget Kőnyból Magyaróvárra vitte az ottani agrárintézmények megtekintésére.

A XXXIII. országos tenyészállatvásár előkészületei.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tudvalevőleg március hó 15., 16. és 17-én rendezi ezévi XXXIII. díjazással egybekötött országos tenyészállatvásárját és gépkiallítását Budapesten, a tenyész- és haszonállatelepen. A rendező-bizottság, melynek elnöke Jeszenszky Pál, titkára pedig Konkoly-Thege Sándor dr., a bejelentéseket már lezárta, mert az eddig bejelentett anyag a rendelkezésre álló istállókat teljesen megtölti, sőt még három új istállót is kellett emelni. Az idei tenyészállatvásár anyaga a bejelentések szerint a következő lesz: szarvasmarha 512 drb, sertés 1209 drb, juh 937 drb, baromfi 179 drb. A fajtaszerinti megoszlás a következő: szarvasmarha, szimmentáli 213 drb, hazai pirostarka tájfajta 148, hollandi 8, borzderes 39, magyar 85, bivaly 19. Juh posztógyapjas 31, hazai fésűs 206, francia fésűs 243, húsmerinó 339, angol húsjuh 53, íríz 10, cigája 29, karakul 35. Sertés: mangolica fehér 772, fecskehasú 72, lincolshirei 31, yorkshirei 231, berkshirei 34, cornwalli 88, német nemesített 34. Az idei vásárnak tehát nagyon gazdag és változatos anyaga lesz, amely — a hírek szerint — minőség és tenyészték tekintetében is ki fogja elégíteni a legmesszebbmenő kívánságokat. Igen élénk az érdeklődés a vásárolni óhajtó tenyészték és gazdaságok részéről is, ami érthető, mert ennél kedvezőbb és kényelmesebb tenyészállatbeszerzési lehetőséget valóban nem lehet biztosítani: a tenyészállatvásáron az összes jeles tenyészték anyagából egy helyen, minden külön költség és fáradság nélkül, tetszés szerint lehet válogatni. Nagyon tanulságosnak ígérkezik a gépkiallítás is, amelyen a mezőgazdasági gépészet fogja bemutatni legjobb gyártmányait és újdonságait. A tenyészállatvásárra felutazó gazdák korlátozott száma részére a kereskedelmi miniszter ötvényszázalékos kedvezményt engedélyezett. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány kiállítását a rendező-bizottságtól kell kérni (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. szám).

zására albizottságot küldött ki és ez elé utalta a tejpar gyakorlatának szabályozása tárgyában készített és véleményezés végett megküldött rendelettervezetet is. Utolsónak a tejellátás és tejárak kérdésével foglalkozott a bizottság, amellyel kapcsolatban megállapítást nyert, hogy a korpaalapon megállapított tejárak lényegileg a gyakorlatban beváltak és a tejáraknak a termelési költségekhez való igazodása azt eredményezte, hogy a tejtermelés kedvező fejlődést mutat és a városok tejellátása is állandóan javul. Elítélte a bizottság egyes tejfeldolgozó vállalatoknak azt a törekvését, hogy amidőn most rájuk nézve a korpaalap kedvezőtlenebbé vált, ez alól üzleti érdekekből ki akarnak bujni, viszont nem emel kifogást méltányos elszámolási mód ellen az esetben, ha valamely héten a korpaárak indokolatlan és a későbbi árjegyzésekkel nem igazolt nagy ingadozásokat és kiugrásokat mutatnak.

Ingyenes kertészeti oktatás Székesfehérvárott.

L'Éplatténier Imre dr. városi aljegyző, okleveles kertész, minden vasárnap délelőtt a városháza tanácstermében a gyümölcsfajtenyésztésről, a gyümölcsfabetegségekről és ezek ellen való védekezésről előadást tart. Az előadások ismeretterjesztő célokat szolgálnak s teljesen ingyenesek, azokat bárki meghallgathatja.

Műkedvelő előadás Rácalmáson.

A rácalmási katolikus ifjúság nagy sikerrel adta elő *A vereshajú* című három felvonásos népszínművet a hősök emléke javára. A szereplők: Kiss Istvánné, Sőr Ferenc, Krakker Gyula, Hujber Annuska, Szabados Mariska, Vigh János, Hujber Ignác, Kiss István, Steiner Margitka, Sőr Ignác, Szabados Rózsika, Szántó Mariska, Hingyi János, Hollmár Juliska, Hollmár Annuska, Jankovics Gyula, Hujber Juliska, Vigh János, Hutira Mariska, Krakker Katóka, Takács György és Rác Lajos, valamennyien kitűnően megállították a helyüket. — (Beküldte: Zsámboki Béla rendező, Rácalmásról.)

Forgalomba hozták az ötszáz ezer koronás államjegyet. Az 1923. évi július hó első napjáról keltezett ötszáz ezer koronás címletű államjegyek február 23-tól forgalomba kerültek. Az államjegyek piros és zöld szálakkal vegyített fehér papíron réznyomással vannak kiállítva és 84 × 182 milliméter nagyságúak. Az államjegy színezése barna, sötétlila kerettel. Az előoldalon a jobb oldali mezőben nyert elhelyezést a női mellkép. A baloldali mező fölött, az ívesen hajló keretléc közepén, Magyarország koronás címere látható. A keret baloldalán, az alsó és felső sarokban, valamint a női mellkép alatt és fölött az értéket jelző ötszáz ezres arab számjegyek tűnnek elő. Az államjegy «G» betűje sorozatszámot visel, jobbról a folyószámjegy arab számjegyei vannak nyomva vörös színnel.

Papi szabó! Szóvik József reverenda- és cimadakesztő: Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 11. Telefon József 61—24.

Emelkedik a bor ára.

Az utóbbi időben fellépett általános drágulás a borpiacon is éreztette hatását és a borárak az utolsó napokban *negyven-ötven százalékkal emelkedtek*. Ausztriának a januári borkontingenst már teljes egészében leszállították és már a februári kontingenst is szállítják. Ujabbán Angliából mutatkozott némi érdeklődés a magyar bor iránt kompenzáció alapon, textilbehozatal ellenében.

Időszerű tejjgazdasági kérdések.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tejjgazdasági bizottsága az elmúlt héten ülést tartott, amelyen több fontos tejjgazdasági kérdés került megvitatásra. Prack László gazdasági akadémiai tanár érdekes előadást tartott az Országos Mezőgazdasági Üzemi Intézet által gyűjtött üzemműstatistikai adatok tejjgazdasági vonatkozású eredményeiről és tanulságairól. Utána Konkoly-Thege Sándor titkár földművelésügyi minisztérium által a tejforgalmának szabályozása tárgyában kiadott rendeletet ismertette és megállapította, hogy bár a rendelet célzata helyes, intézkedései több tekintetben nem megfelelőek, részben gyakorlatilag kivihetetlenek és ezért módosításra szorulnak. Többek felszólalása után végül is azt határozta a bizottság, hogy a módosítások kidolgo-

Olasz-magyar megállapodás az Olaszországban nyugvó hőseink hazaszállítása tárgyában. Az olasz és a magyar kormány között megállapodás létesült Olaszországban eltemetett hőseink földi maradványainak hazaszállítása és a sírokat felkeresni óhajtó hozzátartozók kedvezményes utazása tárgyában. A megállapodás szerint a harctéren elesettek, illetőleg a hadifogságban elhunytak tetemeit az olasz- és magyarországi vonalakon díjmentesen fogják szállítani. A holttestet kísérő, illetőleg a sírokat meglátogató közeli rokonok részére az alacsonyabb kocsiosztályú féljegy használatát engedélyezik. Az exhumálással kapcsolatos költségeket, amelyek körülbelül 2000—2500 lírát tesznek ki, továbbá Ausztrián át a vasúti szállítási költségeket a hozzátartozók fizetik. Az érdeklődők részére a hadisírokat nyilvántartó osztály nyújt felvilágosítást hétköznapiokon 12—14 óráig. (Károly király-laktanya II. raktárpépület I/36. Kelenföld.)

A magyar baloldali sajtó Peidlét dicsőítő cikkei felháborodást keltettek — Londonban. Angol kormánykörökben komoly felháborodást keltett a budapesti baloldali sajtónak és az osztrák sajtó egy részének Peidlék látogatásához fűzött különböző következtetései. Határozottan kijelentették, hogy egyenesen lehetetlen feltételezni, mintha a brit kormány egy pillanatra is arra gondolna, hogy idegen országok ellenzékével intrikáljon a meglévő kormányok ellen, vagy hogy egyáltalán egy pillanatra is szóba álljon nem-hivatalos elemekkel a törvényes kormányok háta mögött. Ez a kormány egy percig sem gondol arra, hogy a Magyarországgal fennálló szíveslyes jóviszonyt megbolygassa, annál kevésbé, mert a teljes örendelkezés alapján áll és nem akar egy idegen állam belügyeibe a legtávolabbról sem beleavatkozni.

Felemelték a vasúti díjszabást. A kormány elrendelte, hogy az államvasutak és a kezelésükben álló vasutak személyi és podgyászdíjszabása egyaránt harminc százalékkal, az expressz-áru, gyors- és teheráru díjszabások pedig ötven százalékkal felemeltesse.

Őcsödön is rendeznek vásárt. A hajdudorogi Őcsöd község arról volt nevezetes, hogy még egyetlen vásárt sem tartottak benne. Most azután március 19-ére mégis vásárt hirdettek az őcsödiek. Ebből az alkalomból még népiünnepélyt is rendeznek. Feldíszített ökrött húznak nyársa szabadtűznel. Lesz tánc, bor, cigányzene, hogy az első őcsödi vásárnak sokáig megmaradjon az emlékezte.

Hogyan akarják az oláhok a felekezeti iskolákat megszüntetni. Legújabbabban bezárták a románok a marostordamegyei beresztelki református iskolát és a szatmári református iskolát. Egy újabb módja a zaklatásnak az, hogy a magyar felekezeti iskolákban az iskolai felévek végén *nem az oktató tanárok vizsgáztatják le a növendékeket, hanem teljesen idegen tanárok, akik az állami iskolákból küldetnek ki.* Sok helyen az idegen tanárok óriási arányban buktatták az idegen vizsgáztatóktól megzavarodott növendékeket. Másutt, mint legutóbb a zilahi Wesselenyi-kollégiumban és a kolozsvári református leánygimnáziumban, dacára, hogy idegen tanárok vizsgáztattak, az eredmény mégis megfelelő volt. Az egész eljárásnak az a célja, hogy a növendékeket *elriaszák a felekezeti iskoláktól s átszorítsák az állami iskolákba.* Így a felekezeti iskolák elnéptelenednek, ami ismét jó ürügy a bezárára.

Lebontják az aradi várat. A szomorú emlékü, történelmi nevezetességű aradi várat, amelynek foglya volt a kivégzésig a szabadságharc tizenhárom vértanuja és százával sínylödtek kazamatáiban a haza legjobbjai, lebontják. Az oláh kormány azért határozta magát el erre a lépésre, hogy a tömérdek anyagot építkezésekre, elsősorban az aradi építkezésekre fordítsa.

Roskadozik Petőfi szülőháza. Kiskőrösön mozgalom indult meg az irányban, hogy a város vezetőségét rákényszerítsék Kiskőrös halhatatlan szülőjére, Petőfi Sándor szülőháza megmentésére. A ház, mely az egész világ művelt népeinek búcsújáró helye, siralmasan pusztuló állapotban van, kerítése kidőlt s maga az épület bármely nap összeomolhat. A házat — minden magyar embernek szent ereklyéjét — a Petőfi Társaság ajándékozta Kiskőrös városának azzal a kikötéssel, hogy azontúl a város közönsége tartozik gondoskodni a Petőfi-ház jókarbantartásáról.

Megdráglut a posta. Február 21-től kezdve új posta- és táviródíjszabás lépett érvénybe. Az új díjszabás szerint a levél bérmentesítése díja: belföldre a helyi forgalomban 20 grammig 600 korona, a távolsági forgalomban 1000 korona, minden további 20 grammért 500 korona; Ausztriába, Csehszlovákiába, Lengyelországba, Németországba, Olaszországba és gyarmataiba, valamint Romániába 20 grammig 1800 korona, egyéb külföldre 2500 korona. A levelezőlap bérmentesítési díja a helyi forgalomban 400, a belföldi távolsági forgalomban 600, külföldre 1100, illetve 1500 korona. Az új táviródíjszabás szerint a belföldi forgalomban egy szó díja 300, sürgős táviratnál 900 korona. A helyi és szomszédos forgalomban ugyanennyi a díj. Ausztriába, Csehországba, Jugoszláviába és Romániába szóló táviratok szódíja 800 korona, Németországba és Lengyelországba egy szó díja 1000 korona.

Az emberiség elférne a Balatonon. Első hallásra el sem hiszi az ember, hogy a Balaton területén (pl. ha fenékgig befolyva vagy kiszáradva) egymás mellett állva, nem szorosan, hanem kényelmesen, elférne a földkerekségen élő összes emberiség! Pedig egy kis számítással meg lehet győződni ennek igazságáról. A Balaton területe (felülete) 664 négyzetkilométer, vagyis 664 millió négyzetméter. Egy négyzetméteren állva, könnyen elfér 4 ember, ugye? Mi pedig vegyünk egy négyzetméterre csak 3 embert! Hány ember fér el akkor 664 millió négyzetméteren? Ugye: $664.000.000 \times 3$. Ez pedig annyi, mint 1992 millió. Pedig ennyi ember nincs is a világon, a legutóbbi statisztikák szerint maximum 1600 millió. Ugye tehát — milyen rettenetesen kicsiny az ember!

A sors intése. Moszkvai hírek szerint a vörös hóhérnak, Leninnek bebalzsamozott és közszemlére tett holttestét elzárták a közönség elől, mert a holttestet hiányosan balzsamozták be s így oszlásnak indult. Mintha a sors intése lenne ez, minden mesterkedés ellenére a *vörös cár teste is csak úgy felbomlik, mint pokoli műve, a vörös Oroszország.*

Mozgalom a tudóvsz leküzdésére. Scitovszky Béla, a nemzetgyűlés elnöke, a nemzetgyűlés valamennyi pártjának egyhangú határozata folytán március 3-án az Országház kupolacsarnokában műsoros fogadóestélyt rendez. Ezzel kapcsolatban a nemzetgyűlési pártok az egész magyar társadalom részvételével az egész országra kiterjedő mozgalmat indítanak, hogy a közönség rétegeit felrúzzák vétkes közönyéből, amellyel a nemzetet pusztító tudóvsz iránt viseltetnek s hogy felvilágosítsák őket a rettenetesen pusztító kör elleni küzdelem nemzetmentő fontosságára, ami minden magyar embernek legnagyobb kötelessége. Köztudomású, hogy *tudóvsz a mohácsi vésszel felérő súlyos csapása a magyarságnak*, olyan ellenség, mely évről-évre egyre nagyobb pusztítást idéz elő a magyarság soraiban, egész családokat irt ki, vidékeket néptelenít el s öldöklésének nincs nagyobb elősegítője, mint *közönség bűnös közönye*, amellyel fajtánk pusztulását nézi. Pedig a tudóvsz ellen lehet harcolni és a teljes siker reményével lehet felvenni a harcot, ha ebben az országban mindenki összefog és mindenki meghozza a maga áldozatát. Aki a legcsekélyebb áldozattal növeli is a tudóvsz ellen küzdő sereg erejét, gondolja meg, hogy nemcsak a maga és családja életét menti meg, de eljövendő unokáit is és egy egészségesebb magyarságnak s így egy boldogabb és nagyobb Magyarországnak veti meg alapját

Egy erdélyi templom pusztulása. Az erdélyi kőrösbánya katolikus templomának tornya a közelmult napokban összedőlt s maga alá temette a nemrég szerzett két harangot is. A templom többszáz éves épület volt s különösen tornyát nagyon megviselte az elmúlt évszázad viharai. A kőrösbányai hívek most készülnének a szükséges javításokat elvégeztetni, az idő örök foga azonban most már gyorsabb volt, mint az emberek jószándéka.

Öngyilkos lett, mert nem volt gyermeke. A napokban a milánói székesegyház tornyáról — hetven méter magasságból — egy asszony levetette magát a mélységbe. Valószínű, hogy már a rettenetes zuhanás közben meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy az öngyilkos nő *Parolini* hangversenyrendező-vállalkozó felesége, akit búskomorrá tett az, hogy boldog házasságában nem volt gyermeke.

Szaporodnak a zsidók Palesztinában. Hiteles adatok szerint 1919-ben 2618, 1920-ban 7129, 1921-ben 8607, 1922-ben 9286, 1923. első felében 5884 zsidó telepedett le a Szentföldön, tehát 1919 óta 33.524. A letelepedettek legnagyobb része munkás.

A trianoni béke áldozata. *Bölgönyi* Dénes, a debreceni gazdasági akadémia tanára, az elmúlt héten öngyilkosságot követett el, fölbélte magát. A kiváló tudományú és nagy szeretetnek örvendő tanár az ország sorsa feletti elkeseredésben szánta rá magát a végzetes tetre. Bölgönyit a Felvidékről üldözték el a csehek, fogságba is vetették és lelkiileg is megkínózták. Az izzó magyarérzésű ember nem tudta tovább nézni az ország pusztulását s a halálba menekült.

Ahol a király is fellebbez az adó ellen. Az oláh viszonyokra jellemző, balkáni izű eset történt Bukarestben: az egyik adófel-szólamlási bizottságnál ugyanis *Ferdinánd* oláh király is fellebbezést jelentett be a reá kivetett adó ellen. A tárgyalásra a királyt meg is idézték, ő természetesen nem jelent meg, mire fellebbezését áttették a pénzügyminiszterhez.

Ötvenezer erdélyi fiú van még orosz hadifogságban. Február elején háromszáz erdélyi magyar hadifogoly érkezett haza Szibériából, az omszki, irkutzki és wladivosztki hadifogoly-táborból. A foglyok elmondották, hogy a Minszk-től Irkutzkig terjedő vidéken még ötvenezer erdélyi, bánági és bukovinai hadifogoly él, akiknek itthon már régen halálhírvetést költözték. Egy Szibériában tartózkodó francia bizottság most azon fáradozik, hogy összegyűjtse az elszórtan élő hadifoglyokat és őket hazájukba visszasegítse.

Megfagyott egy «milliomos remete». Egy *Stephen Senior* nevű newyorki ember sok évvel ezelőtt azzal kezdte üzletét, hogy vásárolt egy olcsó tolokocist, arra csengett akasztott és egyetlen tehénnek téjével házalt a városban. Vevői gyorsan szaporodtak, annyira, hogy rövidesen húsze tehenre volt. Fartmó vásárolt s most már a tolokocist felcserélte egy kétlovas farmúval, amelynek segítségével szállította a tejet. Az üzlet egyre jobban fejlődött, úgy hogy *Senior nagy vagyonra tett szert*. Korábbi életmódját azonban nem változtatta meg a hetvenöt éves ember, akit «milliomos remete» néven ismertek az egész környéken s most is kis viskójában élt. A szokatlan hideg idő — amely az Egyesült-Államokat sem kerülte el — okozta végét a zsu-gori aggastyánnak. Kopott, rongyos ruhájában, lyukastalpú cipőjében halva találták lakásában. A vizsgálat azt állapította meg, hogy *a vén zsu-gori megfagyott*.

Pesten drágább a cukor, mint Bécsben. A cukorgyárak mára ismét megdrágították a cukrot, úgy hogy *kiskereskedelemben a kristálycukor kilója 21.700, a kockacukoré pedig 22.300 korona*. Az újabb emelésnek semmilyen helytálló indoka nincsen s az csak a cukorgyárak mérhetetlen kapzsiságának következménye. A közönség jogos felháborodással fogadja a cukorgyárak újabb áremelését annál is inkább, mert a cukor ma épen kétszerannyiba kerül Pesten, mint Bécsben.

Új vadállatokat szerez be az állatkert. A fővároshoz újabban több külföldi ajánlat érkezett, amelyekben Afrika keleti partjain összegyűjtött vadállatokot kínáltak az állatkert számára. Így különösen fiatal elefántokat, tigriseket, párdücsöket és különböző fajtajú majmokat ajánlottak megvételre. Az ajánlatok az árakat arany-márkában számítják, így a tigrisért 8000, az elefántért pedig 9000 aranymárkát kérnek. Az állatkert vezetősége örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy a világszerte híres budapesti állatkert állatállományát gazdagítsa és *tárgyalásokat kezdett egy tigris, egy párdücs és egy fiatal elefánt megvételére*. Ezzel szemben az állatkert el akarja adni a két éves vízilovát.

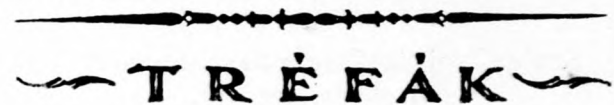
Frakkos zsebmetszők látogatják a bécsi bálókat. Az idei bécsi farsangban divatba jött, hogy a zsebmetszők a táncmultságokon adnak egymásnak találkozót s legtöbbször sikeresen működnek is. Alig volt bál az idén, hogy egész csomó aranyórárt ki ne loptak volna a frakkba bújt zsebtolvajok, akikre most azután a tömegbe vegyült frakkos detektívek vadásznak, eddig azonban sikertelenül. A frakkos zsebtolvajok sokkal eredményesebb munkát végeznek s zavartalanul gondoskodnak róla, hogy a bécsi farsangi örömeikbe egy kis ürömet is vegyítsenek.

Az Ecclesia híre. Tek. Ecclesia Harangöntő Rt. Budapest. Van szerencsénk Önöket értesíteni, hogy a szerencsenyi református egyház 1924. évi rendes közgyűlése az 1923. évben Önök által szállított harangért, gyülekezetünk teljes melegegedését fejezte ki, mit az egyház presbiteriuma szíves tudomásul közöl. Egyben Isten áldását kérve további munkájukra, vagyunk Szerencseny, 1924. február 7-én, teljes tisztelettel Gáti Sámuel s. k., református tanító, Varga Zoltán s. k., gondnok, Varga Sándor s. k.

A nádasban berendezett nyaralóból a börtönbe. Tavaly történt, hogy a dunántúli velencei tó nádasában elfogták *Koller* Károly hihedt rablót, aki végigrabolta az egész Dunántúlt és mindenütt mint «betörőkirály» emlegették. A félelmetes hírű rabló elfogatása után kiderült, hogy *Koller a velencei nádasokban levő nyaralószérien berendezett kunyhójából indult portyázásokra* Veszprém-, Tolna- és Fejérmegyékbe. A csendőrök épen akkor ütöttek rajta, amikor mennyasszonyához készülődött az esküvőre. Mikor elfogták, felháborodottan tiltakozott az ellen, hogy háborítani merik nyaralásában, mert ő a Dunagőzhajózási Társaság egyik előkelő tisztviselője, aki megrendült egészségi állapota miatt hűzódott a nádasokba. *A kunyhóban százmilliókat érő ruhákat és rengeteg más értékes holmit találtak*. A betörőkirály ügyét az elmúlt héten tárgyalta a székesfehérvári büntetőtörvényszék és *négyévi fegyházra ítélte* *Koller* Károlyt.

A csökönyös életunt. Hajdunánáson *Timári* Gábor öt ízben egymásután felakasztotta magát, de öngyilkos kísérlete egyszer sem sikerült. Családja bejelentette az esetet a rendőrségnek és azóta *állandóan két rendőr vigyáz az életunt emberre*, nehogy kárt tehesen önmagában.

Mammutcsontvázat találtak Miskolcon. Néhány nappal ezelőtt a miskolci városi téglagyár telepén dolgozó munkások ásás közben óriási csontdarabokat találtak, amelyekről a szakértők megállapították, hogy a jégkoroszakbeli mammut csontjai. Most már óvatosan folytatták a csontok kásását és nemsokára felszínre került a mammut közel egy méteres állkapcsa s egyik zápfoga, amely félméter hosszú és harminc centiméter széles. Az óriási zápfog teljesen ép.

Nyugodt bölcsesség.

Csiriz májsztram uram észrevette, amint a háta mögött az inas kiöltötte rá a nyelvét. Haragjában fölkapja a kaptafát és az inas felé hajtja.

A suhanc azonban idejekorán elugrik és a röpülő kaptafa a mester anyósát találja el.

— No, *igy is jó!* — dörmög magában Csiriz bácsi.

A törvényszék előtt.

- Hová siet, Krausz bácsi?
- Megyek tanuskodni a törvényszékre.
- Miféle ügyben?
- Azt még nem tudom. Majd csak adódik valami...

Utcán.

- Ké-ké-kérem hol van a da-dadogók iskolája?
- Miért érdeklődik? Hiszen maga iskola nélkül is *egészen jól dadog!*

Vallatás.

- Biró:* Kisasszony, mondja meg, hány éves?
- Vénkisasszony:* Huszonöt tavaszt láttam.
- Biró:* Kérem, az osztó igazságot én képviselem. Hogy ebben az esetben az igazsághoz jussunk, sziveskedjen e számot — *megszorozni!*

„Pyramis“

magyar földbirtokosok és földbérlők kereskedelmi r.-t.
a Welsz Manfréd acél- és fémművei részvénytársaság
mezőgazdasági gépgyártmányainak vezérképviselete

Részvényalap: BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 26. SZ.

1-6 milliárd.

Osztályai: mezőgazdasági — gép — műszaki — gabona — liszt — takarmány — gyapjú — és
biztosítási osztály. Vetőmagtisztítóüzem. SÜRGÖNYCIM: «PYRAMIS».
Bankosztály.

Feneketlen tó.

A tó partján sétálgat egy cigánygyerek. Kérde tőle egy arra menő idegen:

— Mély ez a tó?

A cigány így felelt:

— Nem tudom, nézze meg! Az apám három hónappal ezelőtt lement a fenekére, hogy megnézzé és még mostanig se került vissza.

(Beküldte: Oláh János, Tiszaderzsről.)

A furcsa esküvő.

— Kérlek, ma egy különös esküvőn voltam jelen! Mikor a menyasszony kimondta az utolsó szót, fogta egy rendőr és kivette onnan az oltár elől!

— Hallatlan! Hát miért?

— Mert az a rendőr volt a vőlegény!

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

2. Szótágrejtvény.

Szolga, vaj, igazság, atlasz, fejes, dob,
törekvés, Henrik.

A szavak egyes szótagjait helyesen összerakva, ismert közmondást kapunk.

(Beküldte: Molnár János Nagypallról.)

3. Számrejtvény.

21, 27, 15, 17, 25	Elszakított magyar határfolyó.
9, 13, 14, 12, 23, 20	Ékszer.
4, 31, 28, 6	Sokszor telített vele a levegő.
7, 10, 11, 26, 19, 8	Férfi keresztnév.
1, 30, 16, 2	Melléknév.
5, 18, 29	Fém.
22, 32, 24	Az emberi test legfontosabb része.
3	Magánhangzó.
1—32-ig	Gyönyörű dal kezdő sora.

(Beküldte: Flink György Budapestről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 12-ik számunkban közöljük.

A 6-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Árvaszék.**
2. Betűrejtvény: **Feneketlen sár.**
3. Betűrejtvény: **Se kint, se bent.**

Megejtették: Nagy János, Nagy Lajos, Beresnyák István, Tóth György László, Nagy László, Szűcs Lajos, Urbányi Ferenc, Kovács Lenke, Dori József, Boros Mihály, Aradszky György, Kajdacs Ernő.

Jutalomkönyvet nyertek: **Nagy Lajos (Vászoly), Molnár István (Nagypall), Boros Mihály (Budapest), Dori József (Szabadszállás), Kajdacs Ernő (Hódmezővásárhely).**

A 7-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak február hó 24-én.)

Gabona, liszt. 76 kgr.-os tiszavidéki búza 260—265.000, pestmegyei és dunántúli 258—262.000, 76 kgr.-os tiszavidéki búza 267.500—272.000, pestmegyei és dunántúli 265—270.000, rozs 210—220.000, takarmányrpa 215—225.000, sórpa 230—235.000, zab 230—245.000, tengeri 197.500—220.500 K métermázsánkt. — Búzaliszt 0-ás 4550, 2-es 4300, 6-os 3950, 7-es 3350, takarmányliszt 1800, korpa 1450, rozsliszt 0-ás 3750, 1-es 3550, takarmányliszt 1800, korpa 1750 K kilogrammonkint.

Vetőmagvak. Lóheremag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 9000—9500, tisztítható 11—12.000, nagyaránkamentes 12.500—14.000, vörös, ólomzárólt 17—18.000, fehér, ólomzárólt 19—20.000, lucernamag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 8000—8500, nagyaránkás, tisztítható 9500—10.500, nagyaránkamentes 12—13.000, vörös, ólomzárólt 16—16.500, fehér, ólomzárólt 16.500—17.000, mák 6400—5500, muharmag 2500—2700, napraforgómag 2600—2700, szőszösbükköny 2500—2800, tavaszi bükköny 2200—2300, tókmag 3600—3700 korona métermázsánkt.

Takarmány. Rétiszéna elsőrendű ó 61—70.000, másodrendű ó 41—60.000, harmadrendű csomagolásra 21—40.000, nádtakarmány, száraz 20.000, muharszéna 60.000, takarmányzalma 30—40.000, tengeriszárkóró 30—32.000, takarmányrpa 26—30.000, alomzalma 20—34.000, zsúpzalma 31—38.000 K métermázsánkt. — **Budapesti műtakarmánypiac.** Melasz 500—600, napraforgópogácsa 1600—1900, lenmagpogácsa 1800—2000, szárított répaszelet 950—1100, malatacsira 1200—1400, extrahált liszt 700—750, konkoly 800—900 K kilogrammonkint.

Hús és zsír. Marhahúsok eleje, elsőrendű 20.000, másodrendű 17.600, hátulja, elsőrendű 24.000, másodrendű 21.000; borjúhús eleje, elsőrendű 22.600, másodrendű 17.000, hátulja, elsőrendű 31.000, másodrendű 22.000; sertésbű: oldalas 30.000, comb 32.000, karaj 34.000, háj 36.000, zsír 35.000, olvasztani való szalonna 33.000, füstölt- vagy paprikás-szalonna 36.000; sertéspepítő 30.000; birkahús eleje 20.000, hátulja 24.000 K kilogrammonkint.

Vágómarhavásár. Legjobbminőségű ökrök 10.500—12.000, kivételesen 12.300—13.500, középmínőségű 9000—10.300, gyengébb 7000—8500, jobbminőségű bika 9800—11.500, kivételesen 12.000—13.000, gyengébb 8500—9500, bivaly 5500—9000, jobbminőségű tehén 8000—10.000, kivételesen 10.200—11.500, gyengébb 7000—8500, kicsontozni való marha 4800—6000, uővendékmarha 6200—9800 K kilogrammonkint élősfilyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 18.000—20.000, közepes 19.000—22.000, nehéz 19.500—22.000 K kilogrammonkint élősfilyban.

Lóvásár. Igás kocsió, nehéz 5.500.000—8.550.000, igás kocsió, könnyű 3.100.000—5.900.000, alárendelt minőségű lovak 500.000—4.000.000 K.

Tenyészállatok és járműökrök. Importált fehér erdélyi járműökrök 18.000—20.000, importált tarka erdélyi járműökrök 16—18.000 elsőrendű fehér járműökrök 15—18.000, elsőrendű tarka járműökrök 11—14.000, friss fejűs és vemhes tehének 12—16.000, 1/2 éves üszök 11—13.000, 1/2 éves tinók 10—12.000 K kilogrammonkint élősfilyban.

Nyersbőr. Marhabőr 16—16.500, borjubőr 22—23.000 K kilogrammonkint.

Tej és tejtermékek. Tej ára február hó 17-től 2800, tejszínhab 14—16.000 K literenkint, tehénturó 3000—6000, vaj 21—35.000, juhturó 9000—12.000, ementáli sajt 30—45.000, gróji 24.000, trappista 18—22.000 K kilogrammonkint.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 2000—3500, petrezselyem 2200—4500, zeller 3000—5100, kalarabé 800—1200, vöröshagyma 600—1500, fokhagyma 1200—1800, cékla 1000—1600, fejeskáposzta 1200—2000, kelkáposzta 1400—2400, rózsburgonya nagyban métermázsánkt 120.000, fehér burgonya nagyban métermázsánkt 90.000, torna 3500—4000, spenót 7500—11.000, sampióngomba 35—45.000, alma 12—20.000, körte 16.000, szőlő 15—24.000, dió 12.000, gesztenye 8—16.000 K kilogrammonkint.

Baromfi és tojás. Csirke párja 28—52.000, tyúk párja 44—80.000, hizott ruca kilogrammja 27.000, hizott lúd kilogrammja 27.000, hizott pulyka kilogrammja 14—17.000, libanagy kilogrammja 60—90.000, lúdszír kilogrammja 40—45.000 K. Tojás darabja 700—900 K.

Halpiac. Ponty, elsőrendű 22—26.000, másodrendű 15—23.000, élő harcsa 26—45.000, jegelt 24—45.000, compó és kárász 20.000, jegelt elsőrendű 24—50.000, másodrendű 19—20.000, élő csuka 15—28.000, jegelt 15—20.000 K kilogrammonkint.

Bor. A bekövekezett pézspiaci krízis és változás miatt a bor-üzlet teljesen bizonytalan, egyrészt a termelők az eladást majdnem teljesen beszüntették vagy csak buzaparításon hajlandók eladni, másrészt a vevők a bizonytalan helyzet miatt tartózkodóak.

Idegen pénznemek legmagasabb árai. A deviza-közponi hivatalos árjegyzése 1924. évi február hó 26-án: 1 drb Napoleon 226.600 K, angol font 296.900 K, dollár 69.350 K, francia frank 2995 K, német márka — K, olasz lira 2995 K, osztrák korona 0-97 K, román lei 365 K, cseh korona 2005 K, svájci frank 11.940 K, szerb dinár 805 K, lengyel márka — K. Zürichben 100 magyar K-ért 0-0125 svájci frankot fizettek. Aranypénzek és nemesfémek: 20 koronás magyar arany 350.000, ezüst korona 6300—6500 korona.

Főmunkatárs: **Buday Barna.**

Főszerkesztő: **Meskó Pál.**

Felelős kiadó: **Meskó Pál.**

Felelős szerkesztő: **Héjji Imre dr.**

A CENK BESZÉL

Irta: Péterfy Tamás.

REGÉNY AZ ERDÉLYI SZÁSZOK ÉLETÉBŐL.

(9. folytatás.)

A Cenk ezer méter magas csúcsára ismét szürke ködburkolat feküdt. A havasokon nagy éjji harmat esett azon az éjjelen és napkelte után a völgyekből sűrű köd vonult a magaslatokra. A Cenk beszélt. Borús, esős időt jelzett rövidesen. A fiatalok ezt látták és mégis elindultak. Majd betérnek a rokonokhoz és ott fedél alatt a zápor sem veri meg őket...

A feketealmi nagybácsija nagyon gazdag ember. Marcsen úgy rendezte a rokonlátogatást, hogy a kis mokánylovakat távol hagyta Juonnal s egyedül jött elővigyázónak. Miért?... Ezt maga sem tudta, de a Cenk olyan borús volt a felszállott ködburkolatban. Aztán a Feketehegy is kalapot tett, itteni népszójarás szerint a Kotla — miként a Feketehegyet nevezik — kotolt. Ráült a kotló. És az emberek lelkére is ráborul valami szorongató bánat ilyenkor. Megértik, megérik a sötét hegyek hangtalan beszédeit...

Már a feketealmi főutcán hírt hallott Marcsen... Gyász van a nagybácsinál. És pedig nagyon szomorú eset... Hat nap alatt mind a két gyermekét eltemette Stéfán bácsi... Több gyermeke nincs. Nem is volt, mert a gazdag szászoknál ez már így szokás...

Marcsen gondolkozott, hogy elmenjen-e rokonlátogatóba?... S úgy határozott, hogy elmegy. Az embereket úgy a jó, mint a nehéz időkben szeretni kell...

Ott áll a nagy kőház a feketealmi Templom-soron. Három ablak néz az utcára, vagyis a piacra, mert ez a széles utca a Piacér. Magas kőkerítés. Jómód a portán, de csendesség, szinte nyomasztó némaság van odabenn... Marcsen bemegy. Az oszlopos, fehérre meszelt tornácra fölépdel... Sehol senki a gyönyörű, nagy portán. Betekint a szobába. Nem lát senkit, de neszt hall a szobából... Ott háltak a gyerekek... A kilencéves leánya... Meg a tizenkétéves fiú... Az immár öregedő, gazdag házaspár minden örömei... Marcsen csendben áll és figyel a neszre...

A nagynéje, Suller Istvánné, van odabenn... Ráborul a kislánya ágyára... Topánkát tart a kezében, amolyan fekete bársony cipellőt, amelyet a szász leánykák viselnek... és csókolgatja a pár cipőcskét ajkaival, keserű könnyhullatások között... A fekete bársony cipőcske fehér selyem varrására, mint a fájdalom gyémánt cseppjei — ráhullanak az édes anya könnyei... Nézi-nézi szomorúan, öntudatlan bambaságban, a nagy fájdalomtól eltompult aggyal, vörösresírt szemekkel, csak nézi az édes anya a cipőcskéket, csókolgatja még a talpát is sírva, siratva...

Valami borzalmas nézi az anya fájdalmát!... mintha megőrült volna az édes szülő!... Olyan furcsa a mozgása, a hangtalan, a jajtalan néma fájdalom!...

Marcsen elfordul. Kimegy csendesen. A konyhába benéz odalent az udvaron... Ott is neszt hall... Stéfán bácsi, a gazdag szász édes apa a konyhaasztalra könyökölt mind a két karjával s nézi az előtte kinyitott könyvet... Bizonyosan a bibliából imádkozik?... De mégsem... Hiszen iskolai füzetek vannak előtte fölnyitva... Egyetlen fiának az írásai, akit eltemetett immár... Nincs gyermeke... Nincs akit tanítsón, szeressen... csókoljon!... Es csókolja az érzéketlen papírfüzetkét, azon a fia írásait... A betűk is mind szétfolytak a papírlapokon... A csókolót-e? vagy a ráhulló keserű könnyektől?... azt nem lehet megállapítani...

Marcsenka néz és csendesen sóhajt.

— Én Istenem! Itt is néma a fájdalom!... — és könnyeit törli a lány.

A szomorúságába belemélyedett édes apa hátrafordul a neszre. Látja könnyezve Marcsenkát és ránéz hallgatagon, fájón, szólan...

Megható ez a néma csend. De végre Marcsenka beszél. — Vigasztalásért jöttem... Aztán itt is sírnak?!... — mondja sohajtásszerűleg, alig hallhatóan.

A Stéfán bácsi mégis meghallotta... Meg is értette...

— Neked is van siratnivalód?... — kérdezi csendesen.

— Nagyon sok, — beszél Marcsen közelebb lépve, — elvesztettem a szülőimet, a testvérbátyámat... mert elszöktek azzal, akit szerettem, ... a kibe a szívem vezetett, ... a sötét-hajú, fekete szemű Juonnal... aki szeret... akit szeretek... kidobva állok a világból... ide jöttem... hozzátok... a Stéfán bácsihoz jöttem... talán rosszul cselekedtem...

A fájdalomtól immár három hete teljesen megtört apai szív még mindig kész volt a mások vigasztalására... A férfi föllállt és Marcsenkához lépett... Erőltette a nyugalmat, mert akarta, mert vigaszt kívánt nyújtani ő, aki immar majdnem félőrült a nagy fájdalomtól...

— Jó helyen vagy, Marcsen... Isten rendelt hozzánk!...

Ugy-e itt maradsz nálunk, a Stéfán bácsiéknál?... — és cirogatta a szöke, szép haját.

— Ketten vagyunk, édes bácsi... — suttojja Marcsen.

— Ketten?... — ütődik meg az öreg.

— Itt van Juon is... Velem jött... Elkísért... El sem hagyjuk egymást soha... soha...

Stéfán bácsi nem gondolkozott, mint aki jól tudja a leckét az iskolában, oly készséggel felelt.

— Vezesd ide... Ha szereted, fiunk lesz... te meg

vagy és maradsz az én édes, bánattal vigasztaló Marcsenkám...

És megcsókolta a szöke szász leány homlokát a nagybácsi, a gazdag Suller István, Feketealmól legmódosabb gazdája...

*

Amikor Marcsenka odaérkezett a kis mokány lovakhoz, Juon örvendezve új-ágotla, hogy

— Nézd Marcsenka! Tiszta a Kotla, derült a Cenk!...

Látod a Cenk ismét beszél és vidámabb napot jósol nekünk... Milyen hírt hoztál?...

Marcsenka édes szavakkal, hamarosan elmondotta, amit akart, aztán a lovakat átvezették a nagybácsi hazához. Mint az eső a szomjas, tikkadt földre, oly jólesőleg hatott a Marcsenka vigasztalása a szomorkodó nagybácsira és nagynénire... Tudtak felejteni!... Hiszen három hét óta valóságos siralomház lett ez a porta... Mégcsak megszólítani sem merte a bánkodókat senki. A gazdaság, a cselédség, a munkások, mind azt csináltak, ami jött, ami tetszett. Nem vala az ötszáz holdnál is nagyobb birtokon vezető kéz, parancsoló hang. Az ifjú szerelmesek mindezeket megváltoztatták pár nap alatt s a bácsi viszonzásul az ő bajukat, nehéz útjokat egyengette. A polgári házassághoz készítette őket elő...

Azért mégis csak szomorú volt itt az élet, ahol egy hét alatt két gyermeket temettek, ahonnan kihalt a pajzanság, a csacsóság teljesen... Az ifjú pár titokban, vigyázva csókolózott és mosolygott egymásra. Ők azt hittek, hogy nem látják, pedig... a nagybácsi mindent tudott, mindent figyelt... A gazdag embereknek mindig jó a felügyelő képességük. Enélkül koldusok lennének rövidesen...

Három hét multával elkészültek a polgári esküvőre. A pénz mindenütt is mindenhez a legjobb kenőanyagnak bizonyult az emberek között, mert ettől minden csuszik, ahova bőségesen jut... Az esküvő után kibékültek a szülők, a papok és mindenki, csupán Stéfán bácsinak maradt egy kikötése, amit igen bizalmasan közölt az ifjú párral. Szépen félre hívta és elmondotta nekik:

— Kedveseim! Szomorú élettapasztalás után mondom amiket most tőlem hallotok! Jegyezzétek meg, hogy **egy gyermek: nem gyermek. Két gyermek: az semmi! Három, gyermek talán valami! De ahitől az Isten tizenkét gyermekkel áld meg, annak tizenkét gond, és tizenkét öröm jut, tizenkét édes, reményes öröm a mi szerető Atyánktól, a világ**

Teremtőtől... Maradjatok nálam... Minden vagyonomat rátok iratom, csak a haszonélvezet az enyém, amíg élek...
 Marcsen megcsókolta a nagybácsi kezét és homlokát. Juon megszorította a kezét és oda szólt hitveséhez:
 [— No, úgy-e jól beszélt a Cenk, édes Marcsen? ...
 (VÉGE.)

Dr. Héray Andor ingatlan-irodájánál, IX., Rákos-utca 11., földszint 1. (Nagykörút és Üllői-út sarkánál) **eladók a következő birtokok:** **Soltvadkert**en huszholdas, épület nélkül; **Szentendre** és **Budapest** között huszonöt holdas, a községben levő jó házzal; **Békésmegyében** kitünő harminkétholdas, épületek nélkül (építkezés könnyű); **Nógrádban** kétszázholdas kitünő birtok, mely most előnyös feltételek mellett hosszabb időre bérbé van adva, épületekkel, szép kerttel, nagy gyümölcsösselel. (Utóbbi 10—20 évi részletfizetésre.)

Pálinkafőzőüstök, mosóüstök és tejgazdasági üstök stb. vörösrézből, elsőrendű kivitelben raktárról szállít, központi és mezőgazdasági szeszfőzőket szakszerűen berendez:
Godra Sándor és Fia rézműveszeme, Budapest, Gróf Haller-utca 4. sz. Nagyvásártér közelében. Telefon: József 50—12.

OLCSÓ TÉGLÁT

nagyon jó minőségben, mindenki maga készíthet magának az építési helyszínen nyert homokból, kavicsból vagy agyagból, ha megszerzi a törvényesen védett

TEGAP

kezi téglaverő-készülék, a jelenkor legügyesebb építésszerszáma. Csekély befektetés, nagy teljesítőképesség, könnyű munka. — Kérjen ismertetőt **HEISLER JÓZSEF** faárnyagtól **BUDAPEST, VII., Thököly-út 171. sz.** — Telefon.

Ekék, ekealkatrészek,

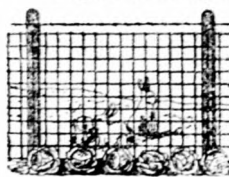
boronák, kapálóekék, fűkaszalók,

marokkrakó és kévekdő aratógépek, lógerelyek, kézi-járgányosok, motoros- és göszesplőkészletek, szecsavágók, répvágók, darálók, morzsolók a minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági gépszámlájánál szerezhetők be legjutányosabban.

HUNGÁRIA DRÓTFONAT

a legolcsóbbak és legtökéletesebbek

Egyedüli gyártója:
HAIDEKKER SÁNDOR sodrony-, szövet-, fonat és kerítés-gyára
 Budapest, VIII., Üllői-út 48/27.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Rozsdásodás ellen kátrányozott tűskesdrót alkalmi áron.

HARRACH OTTÓ

ingatlanforgalmi vállalat Budapest, Egyetem-utca 6.

Birtokok nagy számban előjegyezve, a t. gazdaságosság bizalommal forduljon hozzám, minden igényt módomban áll kielégíteni.

Ha ingatlant venni vagy eladni óhajt, forduljon bizalommal hozzám; minden előleg nélkül, szorosán a megállapított jutalékért eléri a leggyorsabb lebonyolítást
KISS LAJOS, Budapest, IX., Lónyal-u. 19.

Megbízható jó minőségű árut a legelőnyösebb árban

vásárolhatnak a tagok a
«HANGYA» vidéki szövetkezeteiben.

KAPHATÓK: vászon, karton, kanavász, zephir, szövet, kész férfi- és női-ruha, kendő, harisny, cérna, pamut, szabó-kellékek, valamint mindennemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműárúk.

Szakorvos! rendelő vér- és nemibetegek részére. **Észít salvarsan-oltás!**
 Rendelés egész nap.
 VII., Rákóczi-út 82. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrökből készült férfi, női és gyermekcipők, box- és sevrőbőrökből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműárusztályánál.

Ne csak olvassuk, hanem terjesszük is a magyar gazdák és földművesek egyetlen napilapját az **UJ BARÁZDÁT** és legszebb képes hetilapját a **VASÁRNAP**-ot!

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. sz.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Országos Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.-T.
 „ECCLESIA” ALAPÍTÁSA
 BUDAPEST, IV., IRÁNYI-UTCA 27.

MRAVKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.

Elvállal mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — Elad elsőrendű gyártmányú golyós, sörös, ismétlő és automata vadász-fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörös töltenyek, löszerek.

Kerékpár alkatrészeket, hegyi gummitak

nagyváltani gyári árban **Láng J. és fia**
 Árjegyzék ingyen. Budapest, József-körút 41.

Magánjáró gőzjép

10 HP hozzávaló cséplővel, az egész garnitúra M. Államvasuti gyártmány, kapható **gabonatörlesztésre is.**

Cím: **KELLNER ANTAL ÉS FIA,** Budapest, V. ker., Berlini-tér 4. sz.

Magánjáró gőzjép

6 HP Magyar Államvasuti gyártmány komplett garnitúra, kapható **gabonatörlesztésre is.**

Cím: **KELLNER ANTAL ÉS FIA,** Budapest, V. ker., Berlini-tér 4. sz.

Szivógázmotoros cséplőkészlet

900 m/m dobzelelű cséplővel, vasrámás, kapható **gabonatörlesztésre is.**

Cím: **KELLNER ANTAL ÉS FIA,** Budapest, V. ker., Berlini-tér 4. sz.